II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΔΕΥΤΕΡΗ ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 22ας Ιουνίου 1988

για το συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων σχετικά με την πρωτασφάλιση, εκτός της ασφάλειας ζωής, και για τη θέσπιση των διατάξεων που σκοπό έχουν να διευκολύνουν την πραγματική άσκηση της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών καθώς και για την τροποποίηση της οδηγίας 73/239/ΕΟΚ

(88/357/ΕΟΚ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 57 παράγραφος 2 και το άρθρο 66,

έχοντας υπόψη την πρόταση της Επιτροπής (1),

σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (2),

έχοντας υπόψη τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής (3),

Εκτιμώντας:

ότι είναι απαραίτητη η ανάπτυξη της εσωτερικής ασφαλιστικής αγοράς και ότι, για να επιτευχθεί ο στόχος αυτός, πρέπει να διευκολυνθούν οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις που έχουν την έδρα τους στην Κοινότητα να παρέχουν υπηρεσίες εντός των κρατών μελών και, δι' αυτού, να δοθεί η δυνατότητα στους ασφαλιζόμενους να αποτείνονται όχι μόνον σε ασφαλιστές εγκατεστημένους στη χώρα τους αλλά και σε ασφαλιστές που έχουν την έδρα τους στην Κοινότητα και είναι εγκατεστημένοι σε άλλα κράτη μέλη·

ότι, κατ' εφαρμογή της συνθήκης, μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, απαγορεύεται στον τομέα της παροχής υπηρεσιών κάθε διάκριση βασιζόμενη στο ότι μια επιχείρηση δεν είναι εγκατεστημένη στο κράτος μέλος εκπλήρωσης της παροχής· ότι η απαγόρευση αυτή αφορά τις υπηρεσίες που παρέχονται από οποιαδήποτε εγκατάσταση εντός της Κοινότητας, είτε πρόκειται για την έδρα μιας επιχείρησης, είτε για πρακτορείο ή υποκατάστημα·

ότι, για πρακτικούς λόγους, η παροχή υπηρεσιών πρέπει να προσδιοριστεί λαμβάνοντας υπόψη, αφ' ενός, την εγκατάσταση του ασφαλιστή, και αφ' ετέρου, τον τόπο όπου υφίσταται ο κίνδυνος· ότι, κατά συνέπεια, πρέπει επίσης να δοθεί ο ορισμός της κατάστασης του κινδύνου· ότι πρέπει, επιπλέον, να οριοθετηθεί σαφώς η δραστηριότητα που ασκείται μέσω εγκαταστάσεως σε σχέση με εκείνη που ασκείται ως ελεύθερη παροχή υπηρεσιών·

ότι πρέπει να συμπληρωθεί η πρώτη οδηγία (73/239/ΕΟΚ) του Συμβουλίου της 24ης Ιουλίου 1973 περί συντονισμού των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων που αφορούν την ανάληψη δραστηριότητας πρωτασφαλίσεως εκτός της ασφαλίσεως ζωής, και την άσκηση αυτής (4), η οποία εφεξής αναφέρεται ως «πρώτη οδηγία», όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 87/344/ΕΟΚ (5), ιδιαίτερα προκειμένου να διευκρινιστούν οι εξουσίες και τα μέσα ελέγχου των αρχών εποπτείας· ότι πρέπει, επιπλέον, να προβλεφθούν ειδικές διατάξεις σχετικά με την πρόσβαση, την άσκηση και τον έλεγχο της δραστηριότητας που ασκείται ως ελεύθερη παροχή υπηρεσιών·

ότι πρέπει να παρέχεται στους ασφαλιζόμενους, οι οποίοι, λόγω της ιδιότητάς τους, του μεγέθους τους ή της φύσης του ασφαλιστικού κινδύνου, δεν χρειάζονται ιδιαίτερη προστασία στο κράτος όπου ευρίσκεται ο κίνδυνος, πλήρης ελευθερία να προσφεύγουν στην όσο το δυνατόν ευρύτερη αγορά ασφάλισης· ότι πρέπει, εξάλλου, να εξασφαλίζεται στους άλλους ασφαλιζόμενους, κατάλληλο επίπεδο προστασίας·

ότι η μέριμνα για προστασία των ασφαλιζόμενων και για αποφυγή στρεβλώσεων του ανταγωνισμού δικαιολογεί το συντονισμό των κανόνων περί νομισματικής αντιστοιχίας που προβλέπει η πρώτη οδηγία·

(1) ΕΕ αριθ. C 32 της 12. 2. 1976, σ. 2.
(2) ΕΕ αριθ. C 36 της 13. 2. 1978, σ. 14, ΕΕ αριθ. C 167 της 27. 6. 1988 και απόφαση της 15ης Ιουνίου 1988 (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).
(3) ΕΕ αριθ. C 204 της 30. 8. 1976, σ. 13.
(4) ΕΕ αριθ. L 228 της 16. 8. 1973, σ. 3.
(5) ΕΕ αριθ. L 185 της 4. 7. 1987, σ. 77.

ότι οι ισχύουσες στα κράτη μέλη διατάξεις που διέπουν τη σύμβαση ασφάλισης εξακολουθούν να διαφέρουν· ότι, σε ορισμένες περιπτώσεις και σύμφωνα με κανόνες που λαμβάνουν υπόψη τις ειδικές περιστάσεις, μπορεί να δοθεί η ελευθερία επιλογής ενός άλλου δικαίου, εκτός από εκείνο του κράτους όπου υφίσταται ο κίνδυνος, ως δικαίου εφαρμοστέου στη σύμβαση·

ότι πρέπει να συμπεριληφθούν, στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, και οι υποχρεωτικές ασφαλίσεις, απαιτώντας, ωστόσο, η σύμβαση που καλύπτει μια τέτοια ασφάλιση να είναι σύμφωνη προς τις ειδικές διατάξεις σχετικά με την ασφάλιση αυτή που προβλέπονται από το κράτος μέλος που επιβάλει την υποχρέωση ασφάλισης·

ότι πρέπει να ενισχυθούν οι διατάξεις της πρώτης οδηγίας σχετικά με τη μεταβίβαση του χαρτοφυλακίου και να συμπληρωθούν με διατάξεις που θα αφορούν ειδικά την περίπτωση κατά την οποία το χαρτοφυλάκιο σύμβασης παροχής υπηρεσιών διαβιβάζεται σε άλλη επιχείρηση·

ότι, πρέπει να εξαιρεθούν από το πεδίο εφαρμογής των ειδικών για την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών διατάξεων ορισμένοι κίνδυνοι για τους οποίους οι ειδικοί κανόνες που έχουν θεσπιστεί από τις αρχές των κρατών μελών, λόγω της φύσης τους και των κοινωνικών τους επιπτώσεων, καθιστούν, στο στάδιο αυτό, ακατάλληλη την εφαρμογή των εν λόγω διατάξεων· ότι, πρέπει, εντούτοις, να επανεξεταστούν αυτές οι εξαιρέσεις μετά από μια ορισμένη περίοδο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας·

ότι, στο παρόν στάδιο συντονισμού, πρέπει να παρασχεθεί στα κράτη μέλη η ευχέρεια να περιορίσουν, χάριν της προστασίας των ασφαλιζομένων, την ταυτόχρονη άσκηση της δραστηριότητας υπό μορφή ελεύθερης παροχής υπηρεσιών και της δραστηριότητας μέσω εγκατάστασης· ότι ο περιορισμός αυτός δεν μπορεί να προβλεφθεί για τις περιπτώσεις κατά τις οποίες οι ασφαλιζόμενοι δεν έχουν ανάγκη αυτής της προστασίας·

ότι η πρόσβαση στην άσκηση της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών πρέπει να υποβληθεί σε διαδικασίες που θα διασφαλίζουν την τήρηση, εκ μέρους της ασφαλιστικής επιχείρησης, των διατάξεων που αφορούν τόσο τις οικονομικές εγγυήσεις όσο και τους όρους ασφάλισης· ότι οι διαδικασίες αυτές μπορούν να απλουστευθούν στο μέτρο που η δραστηριότητα που ασκείται ως παροχή υπηρεσιών αφορά ασφαλιζόμενους οι οποίοι, λόγω της ιδιότητάς τους, του μεγέθους τους ή της φύσης του προς ασφάλιση κινδύνου, δεν έχουν ανάγκη ιδιαίτερης προστασίας στο κράτος όπου υφίσταται ο κίνδυνος·

ότι πρέπει να προβλεφθεί ιδιαίτερη συνεργασία, στον τομέα της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, μεταξύ των αρμοδίων αρχών ελέγχου των κρατών μελών, καθώς και μεταξύ των αρχών αυτών και της Επιτροπής· ότι πρέπει επίσης να προβλεφθεί ένα καθεστώς κυρώσεων που θα εφαρμόζεται όταν η επιχείρηση που παρέχει υπηρεσίες δεν συμμορφώνεται προς τις διατάξεις του κράτους μέλους της παροχής·

ότι, εν αναμονή μεταγενέστερου συντονισμού, τα τεχνικά αποθεματικά πρέπει να υπόκεινται στους κανόνες και στον έλεγχο του κράτους μέλους της παροχής, όταν η δραστηριότητα παροχής υπηρεσιών αφορά κινδύνους για τους οποίους το κράτος αποδέκτης της παροχής επιθυμεί να παράσχει ειδική προστασία στους ασφαλιζόμενους· ότι, αντίθετα, τα τεχνικά αποθεματικά συνεχίζουν να υπόκεινται στους κανόνες και στον έλεγχο του κράτους μέλους όπου είναι εγκατεστημένος ο ασφαλιστής, όταν η μέριμνα αυτή για προστασία του ασφαλιζόμενου δεν είναι βάσιμη·

ότι ορισμένα κράτη μέλη δεν επιβάλλουν καμία έμμεση φορολογία στις ασφαλιστικές πράξεις, ενώ τα περισσότερα κράτη μέλη εφαρμόζουν ειδικούς φόρους και άλλες μορφές εισφοράς, όπου περιλαμβάνονται και ο επιβαρύνσεις που προορίζονται για οργανισμούς αποκατάστασης· ότι, στα κράτη μέλη που εισπράττουν τέτοιου είδους φόρους και εισφορές, η διάρθρωση και ο συντελεστής τους διαφέρουν σημαντικά· ότι πρέπει να αποφευχθεί η δημιουργία στρεβλώσεων του ανταγωνισμού μεταξύ των κρατών μελών, όσον αφορά τις ασφαλιστικές υπηρεσίες, εξαιτίας των υπαρχουσών διαφορών· ότι στην επίλυση του προβλήματος αυτού μπορεί να συμβάλλει η εφαρμογή του φορολογικού καθεστώτος και οι άλλες μορφές εισφοράς που προβλέπει το κράτος μέλος όπου ευρίσκεται ο κίνδυνος, υπό την επιφύλαξη μεταγενέστερης εναρμόνισης· ότι επαφίεται στα κράτη μέλη να καθορίσουν τον τρόπο με τον οποίο θα εξασφαλιστεί η είσπραξη αυτών των φόρων και εισφορών·

ότι πρέπει να αποφευχθεί η ύπαρξη, σε κάθε κράτος μέλος, τριών διαφορετικών καθεστώτων, εξ' αιτίας της έλλειψης συντονισμού κατά την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας και της οδηγίας 78/473/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 30ης Μαΐου 1978 περί συντονισμού των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων στον τομέα της κοινοτικής συνασφαλίσεως [1]· ότι, για το σκοπό αυτό, πρέπει να οριστούν οι κίνδυνοι που δύνανται να καλυφθούν με κοινοτική συνασφάλιση, με τα ίδια κριτήρια διά των οποίων ορίζονται οι «μεγάλοι κίνδυνοι» στην παρούσα οδηγία·

ότι πρέπει να ληφθεί υπόψη, κατά τους όρους του άρθρου 8 Γ της συνθήκης, η έκταση της προσπάθειας που πρέπει να καταβάλουν ορισμένες οικονομίες οι οποίες παρουσιάζουν διαφορές ανάπτυξης· ότι πρέπει, κατά συνέπεια, να παραχωρηθεί σε ορισμένα κράτη μέλη ένα μεταβατικό καθεστώς που θα καθιστά δυνατή τη σταδιακή εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας οδηγίας που αφορούν ειδικά την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

ΤΙΤΛΟΣ Ι

Γενικές διατάξεις

Άρθρο 1

Η παρούσα οδηγία σκοπό έχει:

α) να συμπληρώσει την πρώτη οδηγία 73/239/ΕΟΚ·

β) να θεσπίσει τις ειδικές διατάξεις σχετικά με την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών για τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις και τους κλάδους ασφαλειών που αναφέρει η εν λόγω οδηγία.

[1] ΕΕ αριθ. L 151 της 7. 6. 1978, σ. 25.

Άρθρο 2

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, νοούνται ως:

α) πρώτη οδηγία:

η οδηγία 73/239/ΕΟΚ·

β) επιχείρηση:

— για την εφαρμογή των τίτλων I και II:

κάθε επιχείρηση που έχει λάβει διοικητική άδεια σύμφωνα με το άρθρο 6 ή το άρθρο 23 της πρώτης οδηγίας,

— για την εφαρμογή των τίτλων III και IV:

κάθε επιχείρηση που έχει λάβει διοικητική άδεια σύμφωνα με το άρθρο 6 της εν λόγω οδηγίας·

γ) εγκατάσταση:

η έδρα καθώς και κάθε πρακτορείο ή υποκατάστημα μιας επιχείρησης, λαμβανομένου υπόψη του άρθρου 3·

δ) κράτος μέλος όπου βρίσκεται ο κίνδυνος:

— το κράτος μέλος όπου βρίσκονται τα περιουσιακά στοιχεία όταν η ασφάλιση αφορά ακίνητα ή ακίνητα και το περιεχόμενό τους, στο μέτρο που αυτό καλύπτεται από το ίδιο ασφαλιστήριο,

— το κράτος μέλος καταχώρισης, όταν η ασφάλιση αφορά κάθε είδους μεταφορικά μέσα,

— το κράτος μέλος όπου ο ασφαλισμένος συνήψε τη σύμβαση, προκειμένου περί συμβάσεων διάρκειας κατώτερης από ή ίσης με τέσσερις μήνες, οι οποίες αφορούν κινδύνους που ανακύπτουν κατά τη διάρκεια ταξιδίου ή διακοπών, ανεξαρτήτως κλάδου,

— το κράτος μέλος όπου ο ασφαλισμένος έχει τη συνήθη διαμονή του ή, έαν ο ασφαλισμένος είναι νομικό πρόσωπο, το κράτος μέλος όπου βρίσκεται η εγκατάσταση αυτού του νομικού προσώπου στο οποίο αναφέρεται το ασφαλιστήριο, σε όλες τις περιπτώσεις που δεν αναφέρονται ρητά στις προηγούμενες περιπτώσεις·

ε) κράτος μέλος της εγκατάστασης:

το κράτος μέλος στο οποίο βρίσκεται η εγκατάσταση που καλύπτει τον κίνδυνο·

στ) κράτος μέλος παροχής υπηρεσιών:

το κράτος μέλος στο οποίο βρίσκεται ο κίνδυνος, εφόσον καλύπτεται από εγκατάσταση ευρισκόμενη σε άλλο κράτος μέλος.

Άρθρο 3

Για την εφαρμογή της πρώτης οδηγίας καθώς και της παρούσας οδηγίας, εξομοιώνεται με πρακτορείο ή υποκατάστημα κάθε μόνιμη παρουσία μιας επιχείρησης στο έδαφος κράτους μέλους, έστω και αν αυτή η παρουσία δεν έχει λάβει τη μορφή υποκαταστήματος ή πρακτορείου, αλλά ασκείται μέσω απλού γραφείου το οποίο διευθύνεται από το προσωπικό της ίδιας επιχείρησης, ή από ανεξάρτητο πρόσωπο, εντεταλμένο να ενεργεί μονίμως για την επιχείρηση όπως θα ενεργούσε ένα πρακτορείο.

Άρθρο 4

Κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας και της πρώτης οδηγίας, οι γενικοί και οι ειδικοί όροι των ασφαλιστηρίων δεν περιλαμβάνουν τους ιδιαίτερους όρους που προβλέπονται σε μια συγκεκριμένη περίπτωση για την κάλυψη των ιδιαιτεροτήτων του ασφαλιστέου κινδύνου.

ΤΙΤΛΟΣ II

Συμπληρωματικές διατάξεις της πρώτης οδηγίας

Άρθρο 5

Το άρθρο 5 της πρώτης οδηγίας συμπληρώνεται ως εξής:

«δ) μεγάλοι κίνδυνοι:

i) οι κίνδυνοι που κατατάσσονται στους κλάδους 4, 5, 6, 7, 11 και 12 του σημείου Α του παραρτήματος,

ii) οι κίνδυνοι που κατατάσσονται στους κλάδους 14 και 15 του σημείου Α του παραρτήματος όταν ο ασφαλισμένος ασκεί κατ' επάγγελμα βιομηχανική ή εμπορική δραστηριότητα ή ελευθέριο επάγγελμα και ο κίνδυνος σχετίζεται με τη δραστηριότητα αυτή,

iii) οι κίνδυνοι που κατατάσσονται στους κλάδους 8, 9, 13 και 16 του σημείου Α του παραρτήματος, εφόσον ο ασφαλισμένος υπερβαίνει αριθμητικά τα όρια δύο τουλάχιστον από τα παρακάτω τρία κριτήρια:

Πρώτο στάδιο: μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1992:

— σύνολο ισολογισμού: 12,4 εκατομμύρια ECU,

— καθαρό ποσό του κύκλου εργασιών: 24 εκατομμύρια ECU,

— μέσος αριθμός των απασχολουμένων προσώπων κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους: 500.

Δεύτερο στάδιο: από την 1η Ιανουαρίου 1993:

— σύνολο ισολογισμού: 6,2 εκατομμύρια ECU,

— καθαρό ποσό του κύκλου εργασιών: 12,8 εκατομμύρια ECU,

— μέσος αριθμός των απασχολουμένων προσώπων κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους: 250.

Εάν ο ασφαλισμένος μετέχει σε σύνολο επιχειρήσεων που καταρτίζουν ενοποιημένους λογαριασμούς σύμφωνα με την οδηγία 83/349/ΕΟΚ [1], η συνδρομή των παραπάνω κριτηρίων ελέγχεται βάσει των ενοποιημένων λογαριασμών.

Τα κράτη μέλη δικαιούνται να προσθέσουν στην κατηγορία που αναφέρεται στο σημείο iii) τους κινδύνους οι οποίοι ασφαλίζονται από επαγγελματικές ενώσεις.»

[1] ΕΕ αριθ. L 193 της 18. 7. 1983, σ. 1.

Άρθρο 6

Για την εφαρμογή του άρθρου 15 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο και του άρθρου 24 της πρώτης οδηγίας, τα κράτη μέλη συμμορφώνονται με το παράρτημα 1 της παρούσας οδηγίας, όσον αφορά τους κανόνες περί νομισματικής αντιστοιχίας.

Άρθρο 7

1. Το δίκαιο που διέπει τις ασφαλιστικές συμβάσεις οι οποίες ρυθμίζονται από την παρούσα οδηγία και καλύπτουν κινδύνους που βρίσκονται στα κράτη μέλη, καθορίζεται βάσει των εξής διατάξεων:

α) Όταν η συνήθης διαμονή του ασφαλισμένου ή το κεντρικό του κατάστημα βρίσκεται στο κράτος μέλος όπου και ο κίνδυνος, την ασφαλιστική σύμβαση διέπει το δίκαιο του κράτους μέλους αυτού. Ωστόσο, όταν το δίκαιο αυτού του κράτους το επιτρέπει, τα συμβαλλόμενα μέρη μπορούν να επιλέξουν το δίκαιο μιας άλλης χώρας.

β) Όταν η συνήθης διαμονή του ασφαλισμένου ή το κεντρικό του κατάστημα δεν βρίσκεται στο έδαφος του κράτους μέλους όπου και ο κίνδυνος, τα συμβαλλόμενα μέρη της ασφαλιστικής σύμβασης μπορούν, κατ' επιλογή τους, να εφαρμόσουν είτε το δίκαιο του κράτους μέλους όπου βρίσκεται ο κίνδυνος είτε το δίκαιο της χώρας όπου βρίσκεται η συνήθης διαμονή ή το κεντρικό κατάστημα του ασφαλισμένου.

γ) Όταν ο ασφαλισμένος ασκεί εμπορική ή βιομηχανική δραστηριότητα ή ελευθέριο επάγγελμα, η δε ασφαλιστική σύμβαση καλύπτει δύο ή περισσότερους κινδύνους που σχετίζονται με τις δραστηριότητες αυτές και βρίσκονται σε διάφορα κράτη μέλη, το δίκαιο που διέπει τη σύμβαση επιλέγεται μεταξύ των δικαίων αυτών των κρατών μελών και του δικαίου της χώρας όπου ο ασφαλισμένος έχει τη συνήθη διαμονή του ή το κεντρικό κατάστημά του.

δ) Χωρίς να θίγονται οι διατάξεις των στοιχείων β) και γ), όταν τα κράτη μέλη που αναφέρονται στα στοιχεία αυτά παρέχουν μεγαλύτερη ελευθερία επιλογής του δικαίου που διέπει τη σύμβαση, οι συμβαλλόμενοι δικαιούνται να επικαλεστούν την ελευθερία αυτή.

ε) Χωρίς να θίγονται οι διατάξεις των στοιχείων α), β) και γ), όταν οι καλυπτόμενοι κίνδυνοι αφορούν μόνον ζημιογόνα περιστατικά που μπορούν να συμβούν σε άλλο κράτος μέλος εκτός εκείνου στο οποίο βρίσκεται ο κίνδυνος, σύμφωνα με την έννοια του άρθρου 2 στοιχείο δ), οι συμβαλλόμενοι έχουν πάντα τη δυνατότητα να επιλέξουν το δίκαιο του πρώτου κράτους.

στ) Για τους κινδύνους που αναφέρονται στο άρθρο 5 στοιχείο δ) σημείο i) της πρώτης οδηγίας, τα συμβαλλόμενα μέρη μπορούν να επιλέξουν οποιοδήποτε δίκαιο.

ζ) Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στα στοιχεία α) ή στ), το γεγονός ότι τα συμβαλλόμενα μέρη επέλεξαν ένα ορισμένο δίκαιο δεν μπορεί, εφόσον όλα τα άλλα στοιχεία της κατάστασης έχουν, κατά τη στιγμή της επιλογής αυτής, εντοπιστεί σε ένα και μόνο κράτος μέλος, να θίξει τις διατάξεις αναγκαστικού δικαίου του κράτους αυτού, δηλαδή τις διατάξεις εκείνες από τις οποίες βάσει της νομοθεσίας του κράτους αυτού δεν επιτρέπεται συμβατική παρέκκλιση.

η) Η επιλογή που αναφέρεται στα προηγούμενα στοιχεία πρέπει να είναι ρητή ή να απορρέει σαφώς από τους όρους της σύμβασης ή τις περιστάσεις. Εάν δεν συμβαίνει κάτι τέτοιο ή αν δεν έχει γίνει καμία επιλογή, η σύμβαση διέπεται από το δίκαιο της χώρας με την οποία παρουσιάζει στενότερη συνάφεια, μεταξύ των χωρών που λαμβάνονται υπόψη κατά τους όρους των προηγούμενων στοιχείων. Ωστόσο, εάν ένα τμήμα της σύμβασης μπορεί να διαχωριστεί από την υπόλοιπη σύμβαση και παρουσιάζει στενότερη συνάφεια με άλλη χώρα εκτός από εκείνες που λαμβάνονται υπόψη σύμφωνα με τα προηγούμενα στοιχεία, τότε, κατ' εξαίρεση, μπορεί να εφαρμοστεί για το τμήμα αυτό της σύμβασης το δίκαιο αυτής της χώρας. Θεωρείται ότι η σύμβαση παρουσιάζει κατά τεκμήριο στενότερη συνάφεια με το κράτος μέλος όπου βρίσκεται κίνδυνος.

θ) Όταν ένα κράτος μέλος περιλαμβάνει πολλές εδαφικές ενότητες, καθεμία από τις οποίες έχει ιδιαίτερους κανόνες δικαίου περί ενοχών εκ συμβάσεως, για τον καθορισμό του εφαρμοστέου δικαίου δυνάμει της παρούσας οδηγίας, κάθε ενότητα θεωρείται ως χώρα.

Ένα κράτος μέλος στο οποίο διάφορες εδαφικές ενότητες έχουν τους δικούς τους κανόνες δικαίου περί ενοχών εκ συμβάσεων, δεν υποχρεούται να εφαρμόζει τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας επί των συγκρούσεων που ανακύπτουν ανάμεσα στα δίκαια των ενοτήτων αυτών.

2. Το παρόν άρθρο δεν θίγει την εφαρμογή των κανόνων αναγκαστικού δικαίου της χώρας του δικάζοντος δικαστού που διέπουν την κατάσταση, ανεξάρτητα από το εφαρμοστέο στη σύμβαση δίκαιο.

Εφόσον προβλέπεται από το δίκαιο κράτους μέλους, είναι δυνατόν να εφαρμοστούν οι αναγκαστικού δικαίου διατάξεις του κράτους μέλους όπου βρίσκεται ο κίνδυνος ή του κράτους μέλους που επιβάλλει την υποχρέωση ασφάλισης, εάν και στο βαθμό που, σύμφωνα με το δίκαιο των χωρών αυτών, οι διατάξεις αυτές εφαρμόζονται ανεξάρτητα από το δίκαιο που διέπει τη σύμβαση.

Όταν η σύμβαση καλύπτει κινδύνους που βρίσκονται σε περισσότερα κράτη μέλη, για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου θεωρείται ότι η σύμβαση αντιπροσωπεύει πολλές συμβάσεις καθεμία από τις οποίες αναφέρεται σε ένα μόνο κράτος μέλος.

3. Με την επιφύλαξη των προηγουμένων παραγράφων, τα κράτη μέλη εφαρμόζουν στις ασφαλιστικές συμβάσεις που διέπονται από την παρούσα οδηγία τους γενικούς κανόνες του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου τους για τις ενοχές εκ συμβάσεων.

Άρθρο 8

1. Σύμφωνα με τους όρους του παρόντος άρθρου, οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις μπορούν να προτείνουν και να συνάπτουν συμβάσεις υποχρεωτικής ασφάλισης σύμφωνα με τους κανόνες της παρούσας οδηγίας καθώς και της πρώτης οδηγίας.

2. Όταν ένα κράτος μέλος θεσπίζει την υποχρεωτική ασφάλιση, η σύμβαση θεωρείται ότι πληροί την υποχρέωση αυτή, μόνον εάν τηρεί τις ειδικές διατάξεις που διέπουν την εν λόγω ασφάλιση στο κράτος μέλος αυτό.

3. Όταν, σε περίπτωση υποχρεωτικής ασφάλισης, υπάρχει σύγκρουση μεταξύ του δικαίου του κράτους μέλους όπου βρίσκεται ο κίνδυνος και του δικαίου του κράτους μέλους που επιβάλλει την υποχρεωτική ασφάλιση, υπερισχύει το τελευταίο αυτό δίκαιο.

4. α) Με την επιφύλαξη των στοιχείων β) και γ) της παρούσας παραγράφου, το άρθρο 7 παράγραφος 2 τρίτο εδάφιο εφαρμόζεται όταν η ασφαλιστική σύμβαση καλύπτει κινδύνους σε πολλά κράτη μέλη, από τα οποία τουλάχιστον ένα επιβάλλει υποχρεωτική ασφάλιση.

β) Εάν κατά την ημερομηνία κοινοποίησης της παρούσας οδηγίας ένα κράτος μέλος επιβάλλει στις εγκατεστημένες στο έδαφός του επιχειρήσεις την έγκριση των γενικών και ειδικών όρων των ασφαλιστηρίων που αφορούν υποχρεωτική ασφάλιση, το κράτος μέλος αυτό μπορεί, κατά παρέκκλιση από τα άρθρα 9 και 18, να επιβάλλει την έγκριση ιδίων όρων και στις ασφαλιστικές επιχειρήσεις που παρέχουν παρόμοια κάλυψη στο έδαφός του, υπό τους όρους που προβλέπει το άρθρο 12 παράγραφος 1.

γ) Ένα κράτος μέλος μπορεί, κατά παρέκκλιση από το άρθρο 7, να ορίσει ότι εφαρμοστέο δίκαιο στη σύμβαση υποχρεωτικής ασφάλισης είναι το δίκαιο του κράτους που επιβάλλει την υποχρεωτική ασφάλιση.

δ) Όταν ο ασφαλιστής υποχρεούται να δηλώσει στις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους που προβλέπει την υποχρεωτική ασφάλιση κάθε παύση της εγγύησης, η παύση αυτή αντιτάσσεται έναντι των ζημιωθέντων τρίτων μόνο υπό τους όρους που προβλέπει η νομοθεσία του κράτους αυτού.

5. α) Τα κράτη μέλη γνωστοποιούν στην Επιτροπή τους κινδύνους για τους οποίους η νομοθεσία τους προβλέπει υποχρεωτική ασφάλιση, αναφέροντας:

— τις ειδικές διατάξεις που διέπουν την ασφάλιση αυτή,

— τα στοιχεία τα οποία πρέπει να περιλαμβάνει το πιστοποιητικό που ο ασφαλιστής υποχρεούται να χορηγήσει στον ασφαλισμένο, όταν το κράτος αυτό ζητά να αποδειχθεί ότι η υποχρέωση ασφάλισης έχει τηρηθεί. Τα κράτη μέλη μπορούν να απαιτήσουν να περιλαμβάνεται μεταξύ των στοιχείων αυτών δήλωση του ασφαλιστού ότι η σύμβαση είναι σύμφωνη με τις ειδικές διατάξεις που διέπουν τη συγκεκριμένη ασφάλιση.

β) Η Επιτροπή δημοσιεύει τις πληροφορίες του στοιχείου α) στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

γ) Τα κράτη μέλη δέχονται ως απόδειξη ότι έχει τηρηθεί η υποχρεωτική ασφάλιση, έγγραφο το περιεχόμενο του οποίου είναι σύμφωνο με το στοιχείο α) δεύτερη περίπτωση.

Άρθρο 9

1. Στο άρθρο 9 και το άρθρο 11 παράγραφος 1 της πρώτης οδηγίας, το τελευταίο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Ωστόσο, οι πληροφορίες που προβλέπονται στα στοιχεία α) και β) όσον αφορά τους γενικούς και ειδικούς όρους και τα τιμολόγια δεν απαιτούνται όταν πρόκειται για τους κινδύνους που αναφέρονται στο άρθρο 5 στοιχείο δ).»

2. Στα άρθρα 8 και 10 της πρώτης οδηγίας, η παράγραφος 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«3. Ο σημερινός συντονισμός δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη να διατηρούν ή να εισάγουν νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις, ιδίως όσον αφορά την ανάγκη τεχνικής κατάρτισης των διοικητικών στελεχών, καθώς και την έγκριση του καταστατικού, των γενικών και ειδικών όρων των ασφαλιστηρίων, των τιμολογίων και κάθε άλλου εγγράφου που είναι απαραίτητο για την ομαλή άσκηση του ελέγχου.

Ωστόσο, όσον αφορά τους κινδύνους που αναφέρονται στο άρθρο 5 στοιχείο δ), τα κράτη μέλη δεν θεσπίζουν διατάξεις που απαιτούν την έγκριση ή τη συστηματική κοινοποίηση των γενικών και ειδικών όρων των ασφαλιστηρίων, των τιμολογίων και άλλων εντύπων που προτίθεται να χρησιμοποιήσει η επιχείρηση στις σχέσεις της με τους ασφαλιζόμενους. Για να ελέγχουν την τήρηση των νομοθετικών, διοικητικών και κανονιστικών διατάξεων σχετικά με τους κινδύνους αυτούς, τα κράτη μέλη μπορούν να απαιτούν μόνο τη μη συστηματική κοινοποίηση αυτών των όρων και λοιπών εγγράφων, χωρίς η απαίτηση αυτή να μπορεί να συνιστά για την επιχείρηση προϋπόθεση για την άσκηση της δραστηριότητάς της.

Όσον αφορά τους κινδύνους που αναφέρονται στο άρθρο 5 στοιχείο δ), τα κράτη μέλη δεν μπορούν να διατηρήσουν ή να θεσπίσουν την αρχή της προηγούμενης κοινοποίησης ή της έγκρισης των προτεινόμενων αυξήσεων των τιμολογίων, παρά μόνο στα πλαίσια ενός γενικού συστήματος ελέγχου των τιμών.

Ο σημερινός συντονισμός δεν εμποδίζει επίσης τα κράτη μέλη να υποβάλλουν σε έλεγχο τις επιχειρήσεις οι οποίες έχουν ζητήσει ή λάβει την άδεια για τον κλάδο 18 του σημείου Α του παραρτήματος, για το προσωπικό και το υλικό που έχουν άμεσα ή έμμεσα στη διάθεσή τους, καθώς και για τα προσόντα του ιατρικού προσωπικού και την ποιότητα του εξοπλισμού που διαθέτουν για να ανταποκριθούν στις υποχρέωσεις που επιβάλλει ο κλάδος αυτός.»

Άρθρο 10

Το άρθρο 19 της πρώτης οδηγίας συμπληρώνεται με την ακόλουθη παράγραφο:

«3. Κάθε κράτος μέλος λαμβάνει όλα τα κάταλληλα μέτρα ώστε οι αρχές που ελέγχουν τις ασφαλιστικές

επιχειρήσεις να διαθέτουν τις απαραίτητες εξουσίες και τα μέσα για την εποπτεία των δραστηριοτήτων των εγκατεστημένων στο έδαφός του ασφαλιστικών επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων που ασκούνται εκτός του εδάφους του, σύμφωνα με τις οδηγίες του Συμβουλίου που αφορούν τις δραστηριότητες αυτές, και με σκοπό την εφαρμογή τους.

Οι εξουσίες και τα μέσα αυτά πρέπει ιδίως να παρέχουν στις αρχές ελέγχου τη δυνατότητα:

— να ενημερώνονται λεπτομερώς για την κατάσταση της επιχείρησης και το σύνολο των δραστηριοτήτων της με τους εξής κυρίως τρόπους:

  — συλλέγοντας πληροφορίες ή απαιτώντας την υποβολή εγγράφων σχετικών με την ασφαλιστική δραστηριότητα,

  — προβαίνοντας σε επί τόπου ελέγχους στα γραφεία της επιχείρησης,

— να λαμβάνουν, ως προς την επιχείρηση, όλα τα κατάλληλα και αναγκαία μέτρα ώστε, αφενός μεν, οι δραστηριότητές της να είναι σύμφωνες με τις νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις που υποχρεούται να τηρεί στα διάφορα κράτη μέλη, και κυρίως με το πρόγραμμα δραστηριοτήτων, εφόσον τούτο παραμένει υποχρεωτικό, αφετέρου δε, να αποφευχθεί ή εξαλειφθεί κάθε ανωμαλία που θα έθιγε τα συμφέροντα των ασφαλισμένων,

— να φροντίζουν ώστε να εφαρμόζονται τα μέτρα που απαιτούν οι αρχές ελέγχου, εν αναγκή με αναγκαστική εκτέλεση, ενδεχομένως διά της δικαστικής οδού.

Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να ορίσουν ότι οι αρχές ελέγχου θα έχουν τη δυνατότητα να απαιτούν κάθε πληροφορία σχετική με τις ασφαλιστικές συμβάσεις που κατέχουν οι διαμεσολαβητές.»

Άρθρο 11

1. Το άρθρο 21 της πρώτης οδηγίας καταργείται.

2. Καθε κράτος μέλος επιτρέπει, βάσει του εθνικού του δικαίου, στις εγκατεστημένες στο έδαφός του επιχειρήσεις να μεταβιβάζουν το σύνολο ή μέρος του χαρτοφυλακίου ασφαλιστικών συμβάσεων, για τις οποίες το εν λόγω κράτος είναι αυτό όπου βρίσκεται ο κίνδυνος, σε εκδοχέα εγκατεστημένο στο ίδιο κράτος μέλος, εφόσον οι ελεγκτικές αρχές του κράτους μέλους όπου βρισκεται η εταιρική έδρα του εκδοχέα πιστοποιήσουν ότι ο τελευταίος, λαμβανομένης υπόψη της μεταβίβασης, διαθέτει το αναγκαίο περιθώριο φερεγγυότητας.

3. Κάθε κράτος μέλος επιτρέπει, βάσει του εθνικού του δικαίου, στις εγκατεστημένες στο έδαφός του επιχειρήσεις να μεταβιβάζουν το σύνολο ή μέρος του χαρτοφυλακίου συμβάσεων που έχουν συνάψει υπό τις περιστάσεις του άρθρου 12 παράγραφος 1, σε εκδοχέα εγκατεστημένο στο κράτος μέλος της παροχής υπηρεσιών εφόσον οι ελεγκτικές αρχές του κράτους μέλους όπου βρίσκεται η εταιρική έδρα του εκδοχέα πιστοποιήσουν ότι ο τελευταίος, λαμβανομένης υπόψη της μεταβίβασης, διαθέτει το αναγκαίο περιθώριο φερεγγυότητας.

4. Κάθε κράτος μέλος επιτρέπει, βάσει του εθνικού του δικαίου, στις εγκατεστημένες στο έδαφός του επιχειρήσεις να μεταβιβάζουν το σύνολο ή μέρος του χαρτοφυλακίου συμβάσεων που έχουν συνάψει υπό τις περιστάσεις του άρθρου 12 παράγραφος 1, σε εκδοχέα εγκατεστημένο στο ίδιο κράτος μέλος, εφόσον οι ελεγκτικές αρχές του κράτους μέλους όπου βρίσκεται η εταιρική έδρα του εκδοχέα πιστοποιήσουν ότι ο τελευταίος λαμβανομένης υπόψη της μεταβίβασης, διαθέτει το αναγκαίο περιθώριο φερεγγυότητας και συγκεντρώνει τις προϋποθέσεις των άρθρων 13 έως και 16 στο κράτος μέλος παροχής των υπηρεσιών.

5. Στις περιπτώσεις των παραγράφων 3 και 4, οι ελεγκτικές αρχές του κράτους μέλους όπου είναι εγκατεστημένη η εκχωρούσα επιχείρηση επιτρέπουν τη μεταβίβαση αφού λάβουν τη συγκατάθεση της ελεγκτικής αρχής του κράτους μέλους της παροχής υπηρεσιών.

6. Εάν, βάσει του εθνικού του δικαίου, ένα κράτος μέλος επιτρέπει στις εγκατεστημένες στο έδαφός του επιχειρήσεις να μεταβιβάζουν το σύνολο ή μέρος του χαρτοφυλακίου συμβάσεων σε εκδοχέα εγκατεστημένο σε άλλο κράτος μέλος, εκτός του κράτους μέλους της παροχής των υπηρεσιών, οφείλει, να βεβαιωθεί ότι πληρούνται οι εξής προϋποθέσεις:

— οι ελεγκτικές αρχές του κράτους μέλους όπου βρίσκεται η εταιρική έδρα του εκδοχέα πιστοποιούν ότι ο τελευταίος διαθέτει, λαμβανομένης υπόψη της μεταβίβασης, το αναγκαίο περιθώριο φερεγγυότητας,

— είναι σύμφωνο το κράτος μέλος όπου είναι εγκατεστημένος ο εκδοχέας,

— ο εκδοχέας πληροί, στο κράτος μέλος της παροχής των υπηρεσιών, τους όρους των άρθρων 13 έως και 16, το δίκαιο αυτού του κράτους μέλους προβλέπει τη δυνατότητα μιας τέτοιας μεταβίβασης, το κράτος δε αυτό συμφωνεί για τη μεταβίβαση.

7. Η μεταβίβαση για την οποία δόθηκε άδεια σύμφωνα με το παρόν άρθρο δημοσιεύεται στο κράτος μέλος όπου βρίσκεται ο κίνδυνος, σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται από το εθνικό δίκαιο. Η μεταβίβαση αυτή είναι αυτοδικαίως αντιτάξιμη έναντι των ασφαλιζομένων των υπέρ ων η ασφάλιση, καθώς και έναντι όσων έλκουν δικαιώματα ή υπέχουν υποχρεώσεις που απορρέουν από τις εκχωρούμενες συμβάσεις.

Με τη διάταξη αυτή δεν θίγεται το δικαίωμα των κρατών μελών να ορίσουν ότι οι ασφαλισμένοι έχουν τη δυνατότητα να καταγγείλουν τη σύμβαση μέσα σε ορισμένη προθεσμία από τη μεταβίβαση.

ΤΙΤΛΟΣ III

Ιδιαίτερες διατάξεις περί ελεύθερης παροχής υπηρεσιών

Άρθρο 12

1. Οι διατάξεις του τίτλου αυτού εφαρμόζονται όταν μια ασφαλιστική επιχείρηση καλύπτει, από εγκατάστασή της ευρισκόμενη σε κράτος μέλος, έναν κίνδυνο ευρισκόμενο, κατά την έννοια του άρθρου 2 στοιχείο δ), σε άλλο κράτος μέλος. Το τελευταίο αυτό αποτελεί το κράτος μέλος παροχής υπηρεσιών κατά την έννοια του παρόντος τίτλου.

2. Οι διατάξεις του παρόντος τίτλου δεν ισχύουν για τις πράξεις και επιχειρήσεις ούτε για τους οργανισμούς που εξαιρούνται από την πρώτη οδηγία, ούτε και για τους κινδύνους που καλύπτουν οι οργανισμοί δημοσίου δικαίου οι αναφερόμενοι στο άρθρο 4 της ίδιας οδηγίας.

Οι διατάξεις του παρόντος τίτλου δεν εφαρμόζονται στις ασφαλιστικές συμβάσεις που καλύπτουν κινδύνους καταταγμένους στους ακόλουθους αριθμούς του σημείου Α του παραρτήματος της πρώτης οδηγίας:

— αριθ. 1:

όσον αφορά τα εργατικά ατυχήματα,

— αριθ. 10:

μη συμπεριλαμβανομένης της ευθύνης του μεταφορέα,

— αριθ. 12:

όσον αφορά τις αυτοκινούμενες λέμβους και τα σκάφη τα οποία το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, κατά το χρόνο της κοινοποίησης της παρούσας οδηγίας, υπάγει στο ίδιο καθεστώς με τα αυτοκινούμενα χερσαία οχήματα,

— αριθ. 13:

όσον αφορά την αστική ευθύνη από την πυρηνική ενέργεια και την αστική ευθύνη από φαρμακευτικά προϊόντα,

— αριθ. 9 και 13:

όσον αφορά την υποχρεωτική ασφάλιση οικοδομικών εργασιών.

Το Συμβούλιο θα εξετάσει τις εξαιρέσεις αυτές την 1η Ιουλίου 1998 το αργότερο.

3. Έως ότου επιτευχθεί ο συντονισμός που αναφέρεται στο άρθρο 7 παράγραφος 2 στοιχείο γ) της πρώτης οδηγίας, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας μπορεί να διατηρήσει την απαγόρευση σώρευσης στο έδαφός της, υπό καθεστώς παροχής υπηρεσιών, της ασφάλισης ασθενείας με άλλους κλάδους.

Άρθρο 13

Η νομοθεσία των κρατών μελών θα πρέπει να επιτρέπει σε μια επιχείρηση εγκατεστημένη σε κράτος μέλος να μπορεί να καλύψει στο κράτος αυτό, υπό καθεστώς παροχής υπηρεσιών, τους εξής τουλάχιστον κινδύνους:

— τους μεγάλους κινδύνους, όπως ορίζονται στο άρθρο 5 στοιχείο δ) της πρώτης οδηγίας,

— τους κινδύνους, εκτός από εκείνους που ορίζονται στο άρθρο 5 στοιχείο δ), της πρώτης οδηγίας, τους υπαγομένους στους κλάδους για τους οποίους η εν λόγω εγκατάσταση δεν διαθέτει άδεια.

Άρθρο 14

Κάθε επιχείρηση που προτίθεται να παρέχει υπηρεσίες υποχρεούται να ενημερώσει προηγουμένως τις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους της έδρας και, ενδεχομένως, του κράτους μέλους της οικείας εγκατάστασης, δηλώνοντας το κράτος ή τα κράτη μέλη όπου σκοπεύει να παρέχει υπηρεσίες, καθώς και τη φύση των κινδύνων που προτίθεται να καλύπτει.

Οι αρχές αυτές μπορούν να απαιτήσουν να τους υποβάλλονται τα στοιχεία ή τα δικαιολογητικά που αναφέρονται στο άρθρο 9 ή στο άρθρο 11 της πρώτης οδηγίας.

Άρθρο 15

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 16, κάθε κράτος μέλος στο οποίο προτίθεται μια επιχείρηση να παρέχει υπηρεσίες μπορεί να εξαρτήσει την πρόσβαση στη δραστηριότητα αυτή από διοικητική άδεια· για το σκοπό αυτό, μπορεί να απαιτήσει από την επιχείρηση:

α) να προσκομίσει πιστοποιητικό των αρμοδίων αρχών του κράτους της έδρας ότι διαθέτει για το σύνολο των δραστηριοτήτων της το ελάχιστο περιθώριο φερεγγυότητας σύμφωνα με τα άρθρα 16 και 17 της πρώτης οδηγίας και ότι η άδεια, βάσει του άρθρου 7 παράγραφος 1 της εν λόγω οδηγίας, επιτρέπει στην επιχείρηση να εργασθεί εκτός του κράτους μέλους εγκατάστασης·

β) να προσκομίσει πιστοποιητικό των αρμοδίων αρχών του κράτους μέλους εγκατάστασης, που να αναφέρει τους κλάδους στους οποίους η ενδιαφερόμενη επιχείρηση δικαιούται να ασκήσει δραστηριότητα και να βεβαιώνει ότι οι αρχές αυτές δεν έχουν αντίρρηση να αναλάβει η επιχείρηση δραστηριότητα παροχής υπηρεσιών·

γ) να υποβάλλει πρόγραμμα δραστηριοτήτων, το οποίο θα περιέχει τα εξής στοιχεία:

— τη φύση των κινδύνων που η επιχείρηση προτίθεται να καλύπτει στο κράτος μέλος παροχής των υπηρεσιών,

— τους γενικούς και ειδικούς όρους των ασφαλιστηρίων, τα οποία προτίθεται να χρησιμοποιεί στο κράτος αυτό,

— τα τιμολόγια που η επιχείρηση σκοπεύει να εφαρμόζει σε κάθε κατηγορία έργασιών,

— τα κάθε είδους έντυπα που προτίθεται να χρησιμοποιεί στις σχέσεις της με τους ασφαλισμένους, εφόσον αυτά απαιτούνται και από τις εγκατεστημένες επιχειρήσεις.

2. Οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους παροχής υπηρεσιών μπορούν να απαιτούν να τους υποβάλλονται τα στοιχεία που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο γ) στην επίσημη γλώσσα του κράτους αυτού.

3. Οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους παροχής των υπηρεσιών διαθέτουν προθεσμία έξι μηνών, υπολογιζόμενη από την ημέρα παραλαβής των εγγράφων που αναφέρονται στην παράγραφο 1, για να χορηγήσουν ή να αρνηθούν την άδεια, με κριτήριο το αν τα στοιχεία του προγράμματος δραστηριοτήτων που έχει υποβάλλει η επιχείρηση συμβιβάζονται ή όχι με τις ισχύουσες στο εν λόγω κράτος νομοθετικές, διοικητικές ή κανονιστικές διατάξεις.

4. Αν οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους παροχής υπηρεσιών δεν έχουν αποφασίσει κατά τη λήξη της προθεσμίας που αναφέρεται στην παράγραφο 3, λογίζεται ότι η αίτηση άδειας απορρίφθηκε.

5. Κάθε απόφαση που απορρίπτει αίτηση για τη χορήγηση άδειας ή για τη χορήγηση πιστοποιητικού που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχείο α) ή β), πρέπει να είναι σαφώς αιτιολογημένη και να κοινοποιείται στην ενδιαφερόμενη επιχείρηση.

6. Κάθε κράτος μέλος θεσπίζει ένδικο μέσο κατά της απόρριψης των αιτήσεων άδειας ή αιτήσεων χορήγησης του πιστοποιητικού που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχείο α) ή β).

Άρθρο 16

1. Κάθε κράτος μέλος στο έδαφος του οποίου μια επιχείρηση προτίθεται να καλύπτει, υπό καθεστώς παροχής υπηρεσιών, τους κινδύνους που αναφέρονται στο άρθρο 5 στοιχείο δ) της πρώτης οδηγίας απαιτεί από την επιχείρηση:

α) να προσκομίσει πιστοποιητικό των αρμοδίων αρχών του κράτους μέλους της έδρας στο οποίο να εμφαίνεται ότι διαθέτει για το σύνολο των δραστηριοτήτων της το ελάχιστο περιθώριο φερεγγυότητας σύμφωνα με τα άρθρα 16 και 17 της πρώτης οδηγίας και ότι η άδεια, βάσει του άρθρου 7 παράγραφος 1 της εν λόγω οδηγίας, της επιτρέπει να εργασθεί εκτός του κράτους μέλους της εγκατάστασης·

β) να προσκομίσει πιστοποιητικό των αρμόδιων αρχών του κράτους μέλους εγκατάστασης, που να αναφέρει τους κλάδους τους οποίους η ενδιαφερόμενη επιχείρηση έχει άδεια να ασκεί και να βεβαιώνει ότι οι αρχές αυτές δεν έχουν προβάλει αντιρρήσεις ως προς την παροχή υπηρεσιών από την επιχείρηση αυτή·

γ) να δηλώσει τη φύση των κινδύνων που προτίθεται να ασφαλίζει στο κράτος μέλος παροχής των υπηρεσιών.

2. Κάθε κράτος μέλος θεσπίζει ένδικο μέσο κατά της απόρριψης των αιτήσεων χορήγησης του πιστοποιητικού που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχείο α) ή β).

3. Η επιχείρηση μπορεί να αρχίσει τις δραστηριότητές της από την ημερομηνία κατά την οποία βεβαιώνεται ότι οι αρχές του κράτους μέλους παροχής των υπηρεσιών έχουν λάβει τα έγγραφα που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

4. Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται επίσης και όταν το κράτος μέλος, στο οποίο η επιχείρηση προτίθεται να παράσχει υπηρεσίες κάλυψης κινδύνων ασχέτων προς αυτούς του άρθρου 5 στοιχείο δ) της πρώτης οδηγίας, δεν εξαρτά την πρόσβαση στη δραστηριότητα αυτή από τη χορήγηση διοικητικής άδειας.

Άρθρο 17

1. Όταν η επιχείρηση που αναφέρεται στο άρθρο 14 προτίθεται να επιφέρει τροποποιήσεις στα στοιχεία που αναφέρονται στο άρθρο 15 παράγραφος 1 στοιχείο γ), ή στο άρθρο 16 παράγραφος 1 στοιχείο γ), υποβάλλει τις τροποποιήσεις αυτές στις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους της παροχής των υπηρεσιών. Η υλοποίηση των τροποποιήσεων αυτών γίνεται βάσει του άρθρου 15 παράγραφος 3 και του άρθρου 16 παράγραφος 3 αντιστοίχως.

2. Όταν η επιχείρηση που αναφέρεται στο άρθρο 14 προτίθεται να επεκτείνει τη δραστηριότητά της στην κάλυψη άλλων κινδύνων εκτός από αυτούς που αναφέρονται στο άρθρο 5 στοιχείο δ) της πρώτης οδηγίας, ακολουθείται η διαδικασία που περιγράφεται στα άρθρα 14 και 15.

3. Όταν η επιχείρηση που αναφέρεται στο άρθρο 14 προτίθεται να επεκτείνει τη δραστηριότητά της σε κινδύνους που αναφέρονται είτε στο άρθρο 5 στοιχείο δ) της πρώτης οδηγίας, είτε στο άρθρο 16 παράγραφος 4 της παρούσας οδηγίας, ακολουθείται η διαδικασία που περιγράφεται στα άρθρα 14 και 16.

Άρθρο 18

1. Ο παρών συντονισμός δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη να διατηρήσουν ή να εισαγάγουν νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις, ιδίως όσον αφορά την έγκριση των γενικών και ειδικών όρων των ασφαλιστηρίων συμβολαίων, και εντύπων κάθε είδους που χρησιμοποιούνται στις σχέσεις με τους ασφαλισμένους, των τιμολογίων και εγγράφων κάθε είδους που είναι απαραίτητα για την κανονική άσκηση του ελέγχου, εφόσον οι κανόνες του κράτους μέλους εγκατάστασης δεν επαρκούν για την εξασφάλιση του απαραίτητου επιπέδου προστασίας και οι απαιτήσεις του κράτους μέλους παροχής υπηρεσιών δεν υπερβαίνουν τα όρια που είναι αναγκαία για το σκοπό αυτό.

2. Ωστόσο, όσον αφορά τους κινδύνους που αναφέρονται στο άρθρο 5 στοιχείο δ) της πρώτης οδηγίας, τα κράτη μέλη δεν θεσπίζουν διατάξεις που απαιτούν την έγκριση ή τη συστηματική κοινοποίηση των γενικών και ειδικών όρων των ασφαλιστηρίων συμβολαίων, των τιμολογίων και εντύπων κάθε είδους που προτίθεται να χρησιμοποιήσει η επιχείρηση στις σχέσεις της με τους ασφαλισμένους. Προκειμένου να ελέγξουν την τήρηση των νομοθετικών, διοικητικών ή κανονιστικών διατάξεων σχετικά με τους κινδύνους αυτούς, τα κράτη μέλη μπορούν να απαιτήσουν μη συστηματική κοινοποίηση των όρων αυτών και των λοιπών εγγράφων, χωρίς όμως η τήρηση της υποχρέωσης αυτής να συνιστά για την επιχείρηση απαραίτητη προϋπόθεση για την άσκηση της δραστηριότητάς της.

3. Για τους κινδύνους του άρθρου 5 στοιχείο δ) της πρώτης οδηγίας, τα κράτη μέλη δικαιούνται να διατηρήσουν σε ισχύ ή να θεσπίσουν την προηγούμενη κοινοποίηση ή την έγκριση των προτεινομένων αυξήσεων των τιμολογίων μόνο στα πλαίσια ενός γενικού συστήματος ελέγχου των τιμών.

Άρθρο 19

1. Κάθε επιχείρηση που λειτουργεί υπό καθεστώς παροχής υπηρεσιών υποχρεούται να υποβάλλει στις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους της παροχής των υπηρεσιών οποιοδή-

ποτε έγγραφο της ζητηθεί για τους σκοπούς της εφαρμογής του παρόντος άρθρου, εφόσον οι επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες στο εν λόγω κράτος υπέχουν παρόμοια υποχρέωση.

2. Αν οι αρμόδιες αρχές ενός κράτους μέλους διαπιστώσουν ότι μια επιχείρηση που λειτουργεί υπό καθεστώς παροχής υπηρεσιών στο έδαφός του, δεν τηρεί τους κανόνες δικαίου αυτού του κράτους μέλους που ισχύουν στη συγκεκριμένη περίπτωση, τότε οι αρχές αυτές καλούν την εν λόγω επιχείρηση να θέσει τέρμα στην αντικανονική αυτή κατάσταση.

3. Αν η εν λόγω επιχείρηση δεν ανταποκριθεί στην πρόσκληση που αναφέρεται στην παράγραφο 2, οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους της παροχής των υπηρεσιών ενημερώνουν σχετικά τις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους της εγκατάστασης. Οι τελευταίες λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα ώστε η εν λόγω επιχείρηση να θέσει τέρμα στην αντικανονική αυτή κατάσταση. Η φύση των μέτρων αυτών ανακοινώνεται στις αρχές του κράτους μέλους παροχής των υπηρεσιών.

Οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους παροχής των υπηρεσιών μπορούν επίσης να απευθυνθούν στις αρμόδιες αρχές του κράτους της έδρας της ασφαλιστικής επιχείρησης, όταν οι παροχές υπηρεσιών διενεργούνται από υποκατάστημα ή πρακτορείο.

4. Αν, παρά τα ληφθέντα από το κράτος μέλος της εγκατάστασης μέτρα ή σε περίπτωση έλλειψης ή ανεπάρκειας των μέτρων αυτών, στο ενδιαφερόμενο κράτος, η επιχείρηση εξακολουθεί να παραβιάζει τους ισχύοντες κανόνες στο κράτος μέλος της παροχής των υπηρεσιών, το τελευταίο, αφού ενημερώσει σχετικά τις ελεγκτικές αρχές του κράτους μέλους της εγκατάστασης μπορεί να λάβει τα κατάλληλα μέτρα για την πρόληψη νέων παραβάσεων και, εφόσον είναι απόλυτα αναγκαίο, να απαγορεύσει στην επιχείρηση να συνεχίσει να συνάπτει ασφαλιστικές συμβάσεις υπό καθεστώς παροχής υπηρεσιών στο έδαφός του. Στην περίπτωση κινδύνων, εκτός από αυτούς που αναφέρονται στο άρθρο 5 στοιχείο δ) της πρώτης οδηγίας τα εν λόγω μέτρα περιλαμβάνουν και την ανάκληση της άδειας που αναφέρεται στο άρθρο 15. Τα κράτη μέλη παρέχουν, στο μέτρο του δυνατού, τη δυνατότητα της διενέργειας στο έδαφός τους των αναγκαίων για τα μέτρα αυτά κοινοποιήσεων.

5. Οι προηγούμενες διατάξεις δεν θίγουν το δικαίωμα των κρατών μελών να τιμωρούν παραβάσεις που διαπράττονται στο έδαφός τους.

6. Εάν η επιχείρηση που έχει διαπράξει την παράβαση διαθέτει εγκατάσταση ή περιουσιακά στοιχεία στο κράτος μέλος της παροχής των υπηρεσιών, οι ελεγκτικές αρχές του κράτους αυτού μπορούν, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, να επιβάλουν στην εγκατάσταση αυτή ή στα περιουσιακά αυτά στοιχεία τις διοικητικές κυρώσεις που προβλέπονται γι' αυτή την παράβαση.

7. Κάθε μέτρο που λαμβάνεται βάσει των παραγράφων 2 έως και 6 και συνεπάγεται κυρώσεις ή περιορισμούς στην άσκηση της παροχής υπηρεσιών, πρέπει να αιτιολογείται δεόντως και να κοινοποιείται στην ενδιαφερόμενη επιχείρηση. Τα μέτρα αυτά υπόκεινται σε ένδικα μέσα στο κράτος μέλος στο οποίο ελήφθησαν.

8. Όταν έχουν ληφθεί μέτρα βάσει του άρθρου 20 της πρώτης οδηγίας, οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους της παροχής των υπηρεσιών ενημερώνονται σχετικά από τις αρχές που έλαβαν τα μέτρα αυτά και, εάν πρόκειται για μέτρα λαμβανόμενα δυνάμει των παραγράφων 1 και 3 του εν λόγω άρθρου, θεσπίζουν κάθε κατάλληλο μέτρο προστασίας των συμφερόντων των ασφαλισμένων.

Σε περίπτωση ανάκλησης της άδειας βάσει του άρθρου 22 της πρώτης οδηγίας, οι αρχές του κράτους μέλους της παροχής των υπηρεσιών ενημερώνονται σχετικά και λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα ώστε η εγκατάσταση την οποία αφορά η ανάκληση να παύσει να συνάπτει ασφαλιστικές συμβάσεις υπό καθεστώς παροχής υπηρεσιών στο έδαφος αυτού του κράτους μέλους.

9. Η Επιτροπή υποβάλει στο Συμβούλιο ανά διετία έκθεση, η οποία περιλαμβάνει συνοπτικά τον αριθμό και το είδος των περιπτώσεων κατά τις οποίες, σε κάθε κράτος μέλος, κοινοποιήθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 15 αποφάσεις με τις οποίες απορρίφθηκαν αιτήσεις για τη χορήγηση άδειας ή κατά τις οποίες ελήφθησαν μέτρα σύμφωνα με την παράγραφο 4. Τα κράτη μέλη συνεργάζονται με την Επιτροπή παρέχοντάς της τις αναγκαίες για τη σύνταξη της έκθεσης αυτής πληροφορίες.

Άρθρο 20

Σε περίπτωση εκκαθάρισης μιας ασφαλιστικής επιχείρησης, οι υποχρεώσεις που προκύπτουν από σύμβαση που έχει υπογραφεί υπό καθεστώς παροχής υπηρεσιών, εκτελούνται κατά τον ίδιο τρόπο όπως και οι υποχρεώσεις που προκύπτουν από τις άλλες ασφαλιστικές συμβάσεις της επιχείρησης αυτής, αδιακρίτως υπηκοότητας ασφαλισμένων και δικαιούχων.

Άρθρο 21

1. Όταν μια ασφάλιση διενεργείται υπό καθεστώς παροχής υπηρεσιών, πρέπει, πριν από την ανάληψη οποιασδήποτε υποχρέωσης να γνωστοποιείται στον ασφαλισμένο ποιο είναι το κράτος μέλος της έδρας ή το κράτος στο οποίο ευρίσκεται το παρκτορείο ή το υποκατάστημα με το οποίο θα συναφθεί η σύμβαση.

Αν δοθούν στον ασφαλισμένο έγγραφα, πρέπει να περιέχεται σ' αυτά η πληροφορία που αναφέρεται στο προηγούμενο εδάφιο.

Οι υποχρεώσεις που προβλέπονται στα δύο πρώτα εδάφια δεν αφορούν τους κινδύνους που αναφέρονται στο άρθρο 5 στοιχείο δ) της πρώτης οδηγίας.

2. Τόσο η σύμβαση ή άλλο έγγραφο που παρέχει κάλυψη όσο και η πρόταση ασφάλισης, εφόσον είναι δεσμευτική για τον ασφαλισμένο, πρέπει να αναφέρουν τη διεύθυνση της εγκατάστασης που παρέχει την κάλυψη και τη διεύθυνση της εταιρικής έδρας.

Άρθρο 22

1. Κάθε εγκατάσταση οφείλει να γνωστοποιεί στην ελεγκτική της αρχή το ποσό των ασφαλίστρων, χωρίς έκπτωση

της αντασφάλισης, κατά κράτος μέλος και κατά ομάδα κλάδων για όλες τις εργασίες που διενεργήθηκαν υπό καθεστώς παροχής υπηρεσιών. Οι ομάδες κλάδων καθορίζονται ως εξής:

— ατυχημάτων και ασθενείας (1 και 2),

— πυρός και άλλων υλικών ζημιών (8 και 9),

— αεροπορικής ασφάλισης, θαλάσσιας ασφάλισης και ασφάλισης μεταφορών (3, 4, 5, 6, 7, 11 και 12),

— γενικής αστικής ευθύνης (13),

— πιστώσεων και εγγυήσεων (14 και 15),

— λοιπών κλάδων (16, 17 και 18).

Η ελεγκτική αρχή κάθε κράτους μέλους γνωστοποιεί τα στοιχεία αυτά στις ελεγκτικές αρχές καθενός των κρατών μελών όπου διενεργήθηκαν οι παροχές υπηρεσιών.

2. Η εγκατάσταση η οποία εισπράττει σε κάθε κράτος μέλος, για εργασίες προβλεπόμενες στην παράγραφο 1 εδάφιο πρώτο, σύνολο ασφαλίστρων, χωρίς έκπτωση αντασφάλισης, ανώτερο από 2,5 εκατομμύρια ECU, υποχρεούται να τηρεί για το συγκεκριμένο κράτος μέλος παροχής των υπηρεσιών λογαριασμό τεχνικής εκμετάλλευσης κατά ομάδα κλάδων. Ο λογαριασμός αυτός πρέπει να περιλαμβάνει τα στοιχεία που αναφέρονται στο παράρτημα 2Α ή 2Β.

Πάντως, εάν μια επιχείρηση με όλες τις εγκαταστάσεις της, εισπράττει σε κράτος μέλος για τις εργασίες που αναφέρει η παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο, σύνολο ασφαλίστρων, χωρίς έκπτωση της αντασφάλισης, ανώτερο από 2,5 εκατομμύρια ECU, η ελεγκτική αρχή του κράτους μέλους παροχής υπηρεσιών μπορεί να ζητήσει από την ελεγκτική αρχή του κράτους μέλους της έδρας να τηρείται στο μέλλον λογαριασμός τεχνικής εκμετάλλευσης των εργασιών που διενεργούνται στη χώρα της για κάθε εγκατάσταση αυτής της επιχείρησης.

Η ελεγκτική αρχή του κράτους μέλους της εγκατάστασης κοινοποιεί τον λογαριασμό τεχνικής εκμετάλλευσης που προβλέπεται στο πρώτο ή το δεύτερο εδάφιο της παρούσας παραγράφου, στην ελεγκτική αρχή του κράτους μέλους παροχής των υπηρεσιών μετά από σχετική αίτησή της.

Άρθρο 23

1. Όταν η παροχή υπηρεσιών εξαρτάται από τη χορήγηση άδειας εκ μέρους του κράτους μέλους της παροχής υπηρεσιών, το ύψος των τεχνικών αποθεματικών που αφορούν τις σχετικές συμβάσεις καθορίζεται, μέχρις ότου γίνει μελλοντικά εναρμόνιση, υπό τον έλεγχο του κράτους μέλους αυτού σύμφωνα με τους κανόνες που έχει ορίσει ή, ελλείψει κανόνων, σύμφωνα με την πρακτική που ισχύει στο κράτος αυτό. Ο τρόπος με τον οποίο αντικρίζονται τα αποθεματικά αυτά από ισότιμα και διεπόμενα από τους κανόνες της νομισματικής αντιστοιχίας στοιχεία του ενεργητικού καθώς και ο τόπος όπου τα στοιχεία αυτά βρίσκονται, τελούν υπό τον έλεγχο του κράτους μέλους αυτού, σύμφωνα με τους κανόνες του ή την πρακτική του.

2. Σ' όλες τις άλλες περιπτώσεις, ο καθορισμός του ποσού των τεχνικών αποθεματικών, καθώς επίσης και ο τρόπος με τον οποίο αντικρίζονται από ισότιμα και διεπόμενα από τους κανόνες της νομισματικής αντιστοιχίας στοιχεία του ενεργητικού και ο τόπος όπου βρίσκονται τα εν λόγω στοιχεία, γίνονται υπό τον έλεγχο του κράτους μέλους εγκατάστασης σύμφωνα με τους κανόνες ή την πρακτική του.

3. Το κράτος μέλος εγκατάστασης μεριμνά ώστε τα τεχνικά αποθεματικά που αφορούν το σύνολο των συμβάσεων που συνάπτει η επιχείρηση διά της εγκατάστασης που διατηρεί στο κράτος αυτό να είναι επαρκή και να αντικρίζονται από ισότιμα και διεπόμενα από τους κανόνες της νομισματικής αντιστοιχίας στοιχεία του ενεργητικού.

4. Στην περίπτωση που αναφέρεται στην παράγραφο 1, το κράτος μέλος εγκατάστασης και το κράτος μέλος παροχής των υπηρεσιών ανταλλάσσουν κάθε πληροφορία χρήσιμη για την άσκηση των καθηκόντων τους σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 3.

Άρθρο 24

Η παρούσα οδηγία δεν θίγει το δικαίωμα των κρατών μελών να επιβάλλουν στις επιχειρήσεις που λειτουργούν στο έδαφός τους υπό καθεστώς παροχής υπηρεσιών τους ίδιους όρους που ισχύουν και για τις εγκατεστημένες σ' αυτά επιχειρήσεις όσον αφορά την προσχώρηση και τη συμμετοχή σε κάθε σύστημα που σκοπό έχει να εγγυάται την καταβολή της αιτούμενης αποζημίωσης στους ασφαλισμένους και στους ζημιωθέντες τρίτους.

Άρθρο 25

Με την επιφύλαξη μελλοντικής εναρμόνισης, τα ασφαλιστήρια συμβόλαια που συνάπτονται υπό καθεστώς παροχής υπηρεσιών υπόκεινται αποκλειστικά στους έμμεσους και τους οιονεί φόρους που επιβαρύνουν τα ασφάλιστρα στο κράτος μέλος στο οποίο βρίσκεται ο κίνδυνος κατά την έννοια του άρθρου 2 στοιχείο δ), καθώς και, όσον αφορά την Ισπανία, στις επιβαρύνσεις που θεσπίζονται νομίμως υπέρ του ισπανικού οργανισμού «Consorcio de compensación de Seguros», προκειμένου να εκτελέσει το έργο του όσον αφορά την αποκατάσταση των ζημιών που απορρέουν από έκτακτα γεγονότα που συμβαίνουν σ' αυτό το κράτος μέλος.

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 2 στοιχείο δ) πρώτη περίπτωση και για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, τα κινητά που περιλαμβάνονται σε ακίνητο, το οποίο ευρίσκεται στο έδαφος κράτους μέλους, εκτός από τα κινητά υπό εμπορική διαμετακόμιση, θεωρούνται κίνδυνος που βρίσκεται σε αυτό το κράτος μέλος, ακόμη και αν το ακίνητο και το περιεχόμενό του δεν καλύπτονται από το ίδιο ασφαλιστήριο συμβόλαιο.

Η νομοθεσία που διέπει τη σύμβαση δυνάμει του άρθρου 7 δεν έχει επιπτώσεις στο εφαρμοζόμενο φορολογικό καθεστώς.

Κάθε κράτος μέλος εφαρμόζει, με την επιφύλαξη μεταγενέστερης εναρμόνισης, στις επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες στο έδαφός του τις εθνικές του διατάξεις όσον αφορά τα μέτρα για τη διασφάλιση της είσπραξης των έμμεσων και των οιονεί φόρων που οφείλονται βάσει του πρώτου εδαφίου.

Άρθρο 26

1. Οι κίνδυνοι που είναι δυνατό να καλυφθούν με κοινοτική συνασφάλιση, κατά την έννοια της οδηγίας 78/473/ΕΟΚ,

είναι οι οριζόμενοι στο άρθρο 5 στοιχείο δ) της πρώτης οδηγίας.

2. Οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας οι σχετικές με τους κινδύνους του άρθρου 5 στοιχείο δ) της πρώτης οδηγίας ισχύουν για τον πρωτασφαλιστή.

ΤΙΤΛΟΣ IV

Μεταβατικές διατάξεις

Άρθρο 27

1. Για την Ελλάδα, την Ιρλανδία, την Ισπανία και την Πορτογαλία ισχύει το ακόλουθο μεταβατικό καθεστώς:

i) μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1992, τα κράτη αυτά μπορούν να υποβάλλουν όλους τους κινδύνους στο καθεστώς κινδύνων άλλων από εκείνους που καθορίζει το άρθρο 5 στοιχείο δ) της πρώτης οδηγίας,

ii) από την 1η Ιανουαρίου 1993 και μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1994, το καθεστώς των μεγάλων κινδύνων εφαρμόζεται στους κινδύνους που καθορίζονται στο άρθρο 5 στοιχείο δ) σημείο i) και ii) της πρώτης οδηγίας όσον αφορά τους κινδύνους που καθορίζονται στο άρθρο 5 στοιχείο δ) σημείο iii), τα κράτη μέλη καθορίζουν τα κατώτατα όρια που θα ισχύουν,

iii) *Ισπανία*

— από την 1η Ιανουαρίου 1995 και μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1996, εφαρμόζονται τα κατώτατα όρια του πρώτου σταδίου που καθορίζονται στο άρθρο 5 στοιχείο δ) σημείο iii) της πρώτης οδηγίας,

— από την 1η Ιανουαρίου 1997, εφαρμόζονται τα κατώτατα όρια του δεύτερου σταδίου.

Πορτογαλία, Ιρλανδία και Ελλάδα

— από την 1η Ιανουαρίου 1995 και μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1998, εφαρμόζονται τα κατώτατα όρια του πρώτου σταδίου που καθορίζονται στο άρθρο 5 στοιχείο δ) σημείο iii) της πρώτης οδηγίας,

— από την 1η Ιανουαρίου 1999, εφαρμόζονται τα κατώτατα όρια του δεύτερου σταδίου.

Η παρέκκλιση που παραχωρείται από την 1η Ιανουαρίου 1995, ισχύει μόνο για τις συμβάσεις που καλύπτουν τους κινδύνους που κατατάσσονται στους κλάδους 8, 9, 13, και 16, εφόσον οι κίνδυνοι αυτοί βρίσκονται αποκλειστικά σε ένα από τα τέσσερα κράτη μέλη για τα οποία ισχύουν οι διατάξεις αυτές.

2. Μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1994, το άρθρο 26 παράγραφος 1 της παρούσας οδηγίας δεν εφαρμόζεται για τους κινδύνους που βρίσκονται στα τέσσερα κράτη μέλη που προβλέπει το παρόν άρθρο. Όσον αφορά τις μεταβατικές περιόδους μετά την 1η Ιανουαρίου 1995, οι κίνδυνοι που καθορίζονται στο άρθρο 5 στοιχείο δ) σημείο iii) της πρώτης οδηγίας, οι οποίοι βρίσκονται σε αυτά τα κράτη μέλη και, ενδεχομένως, καλύπτονται από κοινοτική συνασφάλιση κατά την έννοια της οδηγίας 78/473/ΕΟΚ είναι οι κίνδυνοι που υπερβαίνουν τα κατώτατα όρια που καθορίζονται στην παράγραφο 1 σημείο iii) του παρόντος άρθρου.

ΤΙΤΛΟΣ V

Τελικές διατάξεις

Άρθρο 28

Η Επιτροπή και οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών συνεργάζονται στενά για να διευκολύνουν τον έλεγχο της πρωτασφάλισης εντός της Κοινότητας.

Κάθε κράτος μέλος πληροφορεί την Επιτροπή για τις κυριότερες δυσκολίες οι οποίες ανακύπτουν κατά την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας, μεταξύ δε άλλων για αυτές που παρουσιάζονται αν ένα κράτος μέλος διαπιστώσει αφύσικη μετατόπιση της ασφαλιστικής δραστηριότητας εις βάρος επιχειρήσεων εγκατεστημένων στο έδαφός του και προς όφελος πρακτορείων ή υποκαταστημάτων ευρισκομένων κοντά μεν αλλά έξω από τα σύνορά του.

Η Επιτροπή και οι αρμόδιες αρχές των ενδιαφερομένων κρατών μελών εξετάζουν αυτές τις δυσκολίες το ταχύτερο δυνατό για να βρουν κατάλληλη λύση.

Αν κριθεί σκόπιμο, η Επιτροπή υποβάλλει στο Συμβούλιο τις ενδεδειγμένες προτάσεις.

Άρθρο 29

Η Επιτροπή διαβιβάζει στο Συμβούλιο, σε τακτά χρονικά διαστήματα και για πρώτη φορά την 1η Ιουλίου 1993, έκθεση για την πορεία της αγοράς ασφαλίσεων υπό καθεστώς ελεύθερης παροχής υπηρεσιών.

Άρθρο 30

Όπου η παρούσα οδηγία αναφέρεται σε ECU, το ισόποσο σε εθνικό νόμισμα που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη από τις 31 Δεκεμβρίου κάθε έτους υπολογίζεται βάσει των τιμών της τελευταίας ημέρας του Οκτωβρίου του ίδιου έτους για την οποία είναι γνωστές οι ισοτιμίες της ECU ως προς όλα τα νομίσματα της Κοινότητας.

Το άρθρο 2 της οδηγίας 76/580/ΕΟΚ [1] ισχύει μόνο για τα άρθρα 3, 16 και 17 της πρώτης οδηγίας.

Άρθρο 31

Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας προτάσει της Επιτροπής, εξετάζει κάθε πέντε χρόνια, και ενδεχομένως αναπροσαρ-

[1] ΕΕ αριθ. L 189 της 13. 7. 1976, σ. 13.

μόζει όλα τα ποσά που εκφράζονται σε ECU στην παρούσα οδηγία, λαμβάνοντας υπόψη την εξέλιξη της οικονομικής και νομισματικής κατάστασης στην Κοινότητα.

Άρθρο 32

Τα κράτη μέλη τροποποιούν τις εθνικές διατάξεις τους σύμφωνα με την παρούσα οδηγία εντός 18 μηνών από την κοινοποίησή της (1). Ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή σχετικά.

Οι διατάξεις που τροποποιούνται σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο πρέπει να εφαρμόζονται εντός 24 μηνών από την κοινοποίηση της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 33

Από την κοινοποίηση της παρούσας οδηγίας και εφεξής, τα κράτη μέλη φροντίζουν να ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των σημαντικότερων νομοθετικών, κανονιστικών ή διοικητικών διατάξεων που θεσπίζουν στον τομέα τον οποίο καλύπτει η παρούσα οδηγία.

Άρθρο 34

Τα παραρτήματα αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 35

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Λουξεμβούργο, 22 Ιουνίου 1988.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

M. BANGEMANN

(1) Η παρούσα οδηγία κοινοποιήθηκε στα κράτη μέλη της στις 30 Ιουνίου 1988.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

ΚΑΝΟΝΕΣ ΤΗΣ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑΣ

Το νόμισμα στο οποίο είναι απαιτητές οι υποχρεώσεις του ασφαλιστή καθορίζεται σύμφωνα με τους εξής κανόνες:

1. Όταν οι εγγυήσεις μιας σύμβασης εκφράζονται σε συγκεκριμένο νόμισμα, οι υποχρεώσεις του ασφαλιστή θεωρούνται απαιτητές στο νόμισμα αυτό.

2. Όταν οι εγγυήσεις μιας σύμβασης δεν εκφράζονται σ' ένα νόμισμα, οι υποχρεώσεις του ασφαλιστή θεωρούνται απαιτητές στο νόμισμα της χώρας όπου βρίσκεται ο κίνδυνος. Εν τούτοις, ο ασφαλιστής μπορεί να εκλέξει το νόμισμα στο οποίο εκφράζονται τα ασφάλιστρα αν συντρέχουν λόγοι που δικαιολογούν την εκλογή αυτή.

   Αυτό μπορεί να συμβεί αν, ήδη από τη σύναψη της σύμβασης, φαίνεται πιθανό ότι μια ασφαλιστική ζημία θα πληρωθεί όχι στο νόμισμα της χώρας όπου βρίσκεται ο κίνδυνος αλλά στο νόμισμα των ασφαλίστρων.

3. Τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέψουν στον ασφαλιστή να θεωρήσει ότι το νόμισμα στο οποίο θα πρέπει να καταβάλει την εγγύηση που έχει παράσχει, θα είναι είτε εκείνο που θα του υπαγορεύσει η πείρα του είτε, ελλείψει τέτοιας πείρας, το νόμισμα της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος:

   — για τις συμβάσεις που καλύπτουν κινδύνους των κλάδων 4, 5, 6, 7, 11, 12 και 13 (μόνο αστική ευθύνη των παραγωγών), και

   — για τις συμβάσεις που καλύπτουν κινδύνους άλλων κλάδων, όταν σύμφωνα με τη φύση των κινδύνων, οι εγγυήσεις πρέπει να καταβληθούν σε νόμισμα διαφορετικό από εκείνο που θα προέκυπτε από την εφαρμογή των προηγουμένων μεθόδων.

4. Όταν μια ασφαλιστική ζημία δηλώθηκε στον ασφαλιστή και οι παροχές πρέπει να καταβληθούν σε καθορισμένο νόμισμα διαφορετικό από το νόμισμα που προκύπτει από την εφαρμογή των προηγούμενων μεθόδων, οι υποχρεώσεις του ασφαλιστή θεωρούνται απαιτητές σ' αυτό το νόμισμα, δηλαδή σε εκείνο στο οποίο η αποζημίωση που πρέπει να καταβάλει ο ασφαλιστής καθορίστηκε με δικαστική απόφαση ή με συμφωνία ασφαλιστή και ασφαλισμένου.

5. Όταν ασφαλιστική ζημία αποτιμάται σε νόμισμα που εκ των προτέρων γνωρίζει ο ασφαλιστής αλλά που είναι διαφορετικό από το νόμισμα που προκύπτει από την εφαρμογή των προηγούμενων μεθόδων, οι ασφαλιστές μπορούν να θεωρούν τις υποχρεώσεις τους απαιτητές στο νόμισμα αυτό.

6. Τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέψουν στις επιχειρήσεις να μην εκφράζουν τα τεχνικά τους αποθεματικά σε νομισματικώς αντίστοιχα περιουσιακά στοιχεία, αν από την εφαρμογή των προηγουμένων κανόνων προκύπτει ότι η επιχείρηση – έδρα ή υποκατάστημα – για να τηρείται η αρχή της νομισματικής αντιστοιχίας, θα έπρεπε να κατέχει σε ένα νόμισμα περιουσιακά στοιχεία μη υπερβαίνοντα το 7 % των περιουσιακών στοιχείων που εκφράζονται σε άλλα νομίσματα.

   Ωστόσο:

   α) όσον αφορά τη νομισματική αντιστοιχία σε δραχμές, σε ιρλανδικές λίρες ή πορτογαλικά εσκούδα, το ποσό αυτό δεν μπορεί να υπερβαίνει:

      — το 1 εκατομμύριο ECU κατά τη διάρκεια μεταβατικής περιόδου που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1992,

      — τα 2 εκατομμύρια ECU για την περίοδο μεταξύ 1ης Ιανουαρίου 1993 και 31 Δεκεμβρίου 1998·

   β) όσον αφορά τη νομισματική αντιστοιχία σε βελγικά φράγκα, σε φράγκα Λουξεμβούργου και σε πεσέτες, το ποσό αυτό δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 2 εκατομμύρια ECU κατά τη διάρκεια περιόδου που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1996.

   Μετά τη λήξη των μεταβατικών περιόδων που καθορίζονται στα στοιχεία α) και β), για τα νομίσματα αυτά ισχύει το γενικό καθεστώς, εκτός αντίθετης απόφασης του Συμβουλίου.

7. Όταν οι υποχρεώσεις είναι απαιτητές σε εξωκοινοτικό νόμισμα, τα κράτη μέλη μπορούν να μην απαιτούν την εφαρμογή της νομισματικής αντιστοιχίας από την επιχείρηση — έδρα ή υποκατάστημα — εάν υπάρχουν ρυθμίσεις που διέπουν τις επενδύσεις στο νόμισμα αυτό, εάν το νόμισμα αυτό υπόκειται σε περιορισμούς μεταφοράς, ή εάν, για ανάλογες αιτίες, το εν λόγω νόμισμα δεν είναι κατάλληλο για την επένδυση των τεχνικών αποθεματικών.

8. Τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέψουν στις επιχειρήσεις — έδρα ή υποκατάστημα — να μην καλύπτουν με νομισματικώς αντίστοιχα περιουσιακά στοιχεία ορισμένο ποσό, μέχρι και 20 % των υποχρεώσεών τους σ' ένα συγκεκριμένο νόμισμα.

   Το σύνολο πάντως των στοιχείων του ενεργητικού, ανεξαρτήτως νομίσματος, πρέπει να ισούται τουλάχιστον με το σύνολο των υποχρεώσεων, ανεξαρτήτως νομίσματος.

9. Κάθε κράτος μέλος μπορεί να προβλέψει ότι όταν, δυνάμει των προηγούμενων κανόνων, μια υποχρέωση πρέπει να αντικρίζεται από ενεργητικά στοιχεία στο νόμισμα ενός κράτους μέλους θεωρείται ότι ο κανόνας αυτός έχει τηρηθεί και όταν τα στοιχεία αυτά του ενεργητικού εκφράζονται σε ECU μέχρι 50 %.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2Α

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ

1. Σύνολο εισπραχθέντων ακαθαρίστων ασφαλίστρων
2. Συνολικές καταβαλλόμενες αποζημιώσεις
3. Προμήθειες
4. Ακαθάριστο τεχνικό αποτέλεσμα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2Β

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ

1. Ακαθάριστα ασρφάλιστρα της τελευταίας ασφαλιστικής χρήσης
2. Ακαθάριστες αποζημιώσεις της τελευταίας ασφαλιστικής χρήσης (συμπεριλαμβανομένου και του αποθεματικού κατά το τέλος της ασφαλιστικής χρήσης)
3. Προμήθειες
4. Ακαθάριστο τεχνικό αποτέλεσμα